

Ulkona oppimisen puolesta vuodesta 1975 – För uteskola sedan 1975.

Suomen Leirikoulu yhdistys – Lägerskolföreningen i Finland ry toteuttaa ja kehittää oppimista, kasvua ja hyvinvointia tukevaa leirikoulu toimintaa sekä muuta yhdistyksen tavoitteita tukevaa leirimuotoista toimintaa valtakunnallisesti. Yhdistys ylläpitää koko Suomen kattavaa leirikouluverkostoa. Yhdistyksen päämääränä on, että tulevaisuudessa jokainen lapsi pääsee leirikouluun peruskoulunsa aikana varallisuuteen katsomatta. Kaksikielinen yhdistys on toiminut valtakunnallisesti ulkona oppimisen puolesta vuodesta 1975.

Suomen Leirikoulu yhdistys on pitkällä taipaleellaan mm:

- ollut vaikuttamassa siihen, että oppimisympäristöt ovat laajentuneet ulos luokasta ja luontoympäristöihin
- Toiminnallaan saanut aikaan sen, että leirikoulu mainitaan yhtenä opetuksen muotona perusopetuksen opetussuunnitelmassa
- Koonnut yhteen valtakunnallisen leirikoulu toimijoiden- ja keskusten verkoston
- Rakentanut leirikoulu työn kehittämisfoorumin Suomen Nuorisokeskusyhdistyksen, Vanhempainliiton ja Luokanopettajien liiton kanssa
- Luonut valtakunnallisen leiritoimijoiden verkoston (leiritoiminnan foorumi)

Yhdistyksen perustehtävä ja strateginen suunnittelu pohjautuvat leirikoulun järjestämisen haasteiden ratkaisemiseen sekä lasten ja nuorten ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseen.

- Tarjoamme tietoa ja asiantuntijapalveluita leirikouluista vanhemmille ja opettajille
- edistämme koulun ulkopuolisen oppimisen laadukasta ja yhdenvertaista toteuttamista valtakunnallisesti
- kehitämme koulun ulkopuolista oppimista ja leirikoulumuotoista toimintaa vastaamaan lasten ja nuorten ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin sekä oppimisen ja kasvatuksen haasteisiin
- viestimme ajankohtaisista asioista ja tarjoamme näkyvyyttä jäsenoimijoillemme
- järjestämme koulutusta opettajille, jäsenillemme sekä nuoriso- ja kasvatusalan ammattilaisille
- kehitämme kansainvälistä yhteistyötä ja pidämme yhteyttä pohjoismaisiin sisarjärjestöihimme
- ylläpidämme omaa leirikeskusta, jossa järjestämme laadukkaita leirikouluja ja kehitämme leirikouluohjelmia. Palvelemme myös muita ryhmiä ja matkailijoita yhdistyksen varsinaisen toiminnan rahoittamiseksi

VISIO 2030

Suomen leirikouluyhdistys on valtakunnallisesti toimiva, arvostettu ja tunnustettu kasvatusalan palvelujärjestö, joka tukee lasten ja nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä konkreettisten toimenpiteiden, että tiedollisen vaikuttamisen kautta.

Yhdistys ajaa leirikoulutoimintaa järjestävien toimijoiden etua ja antaa tukea toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen sekä arvioimiseen.

Yhdistys ylläpitää, kehittää ja auditoi laatusertifikaattia, jolla leirikoulutoiminnan vastuullisuus ja laatu varmistetaan.

Yhdistyksen tunnettuus on korkealla tasolla sekä alan ammattilaisten, että suuren yleisön joukossa.

Leirikoulut on otettu osaksi jokaiseen paikalliseen opetussuunnitelmaan ja opettajat saavat päivärahan lisäksi leirikoulusta riittävän palkkion. Leirikouluun lähteville opettajille on määritelty viikkotuntimäärä leirikoulua varten.

Leirikoululle on laadittu valtakunnallisesti kaikille kunnille ja kouluille yhteiset ohjeistukset.

Leirikoulu ymmärretään erinomaisena työkaluna, joka tukee laaja-alaista ja eheyttävää opetusta, kodin ja koulun välistä yhteistyötä sekä kouluhyvinvointia.

1

Luonnon ja maapallon kestävyys:

Ilmastonmuutoksen ja ympäristön kantokykyyn liittyvien ongelmien korostuminen asettaa haasteita kaikille kasvatustoimijoille. Ympäristöahdistus nuorten keskuudessa on kasvanut ja ympäristökasvatukselle on yhä suurempi tarve sekä ympäristötoimijuuden, että toivon lisäämiseksi.

Leirikoulut toimivat kestävä kehityksen malliesimerkkeinä tarjoten omakohtaisia kokemuksia ja elämyksiä, jotka tukevat yksilön luontosuhteen kehittymistä sekä ympäristötietoisuuteen- ja vastuullisuuteen kasvamista. Luontopainotteisissa ohjelmissa voidaan luoda toivoa kannustamalla aktiiviseen ympäristötoimijuuteen murehtimisen ja epätoivon sijaan.

2

Heikentynyt tulevaisuususkko ja mielenterveyden haasteet:

Nuorten tulevaisuususkko heikentyy vuosittain huolestuttavasti (Nuorisobarometri). Globaalit konfliktit aiheuttavat epävarmuutta ja heikentävät hyvinvointivaltion kantokykyä. Koulutuksellinen epätasa-arvo, menestymisen paineet ja heikentyvät työllisyysnäkökymät laskevat nuorten tulevaisuususkkoa. Mielenterveyden haasteet jatkavat kasvuaan.

Leirikoulu edistää hyvinvointia, sosiaalisia taitoja, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Leirikouluprosessi varainkeruusta itse leiriin tarjoaa yrittäjyyskasvatusta ja kehittää päätöksentekotaitoja sekä vastuunkantoa.

3

Oppimiserojen kasvu:

Monikulttuurisuus ja erilaiset oppimisen haasteet ovat lisääntyneet, oppimiserot ovat näkyviä ja eriarvoistumiskehitys on syventynyt.

Leirikoulu tukee kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Se toimii monipuolisena oppimisympäristönä tukien opiskelumotivaatiota ja kouluhyvinvointia. Leirikoulu mahdollistaa erilaisten roolien ja vahvuuksien esille tulemisen sekä onnistumisen kokemukset uudessa ympäristössä. Opettajalla on mahdollisuus havainnoida luokan dynamiikkaa ja nähdä oppilaissa uusia puolia. Leirikoulu luo yhteenkuuluvuuden tunnetta eri kulttuuriryhmien välillä uudenlaisen tekemisen äärellä. Leirikoulu on erikseen mainittu opetussuunnitelmassa yhtenä opetuksen eheyttämisen keinona, jonka tarkoitus on edistää oppimisen iloa ja luovuutta. Koulussa opittua päästään soveltamaan käytännössä.

4

Digitalisaatio ja ruutu-aika:

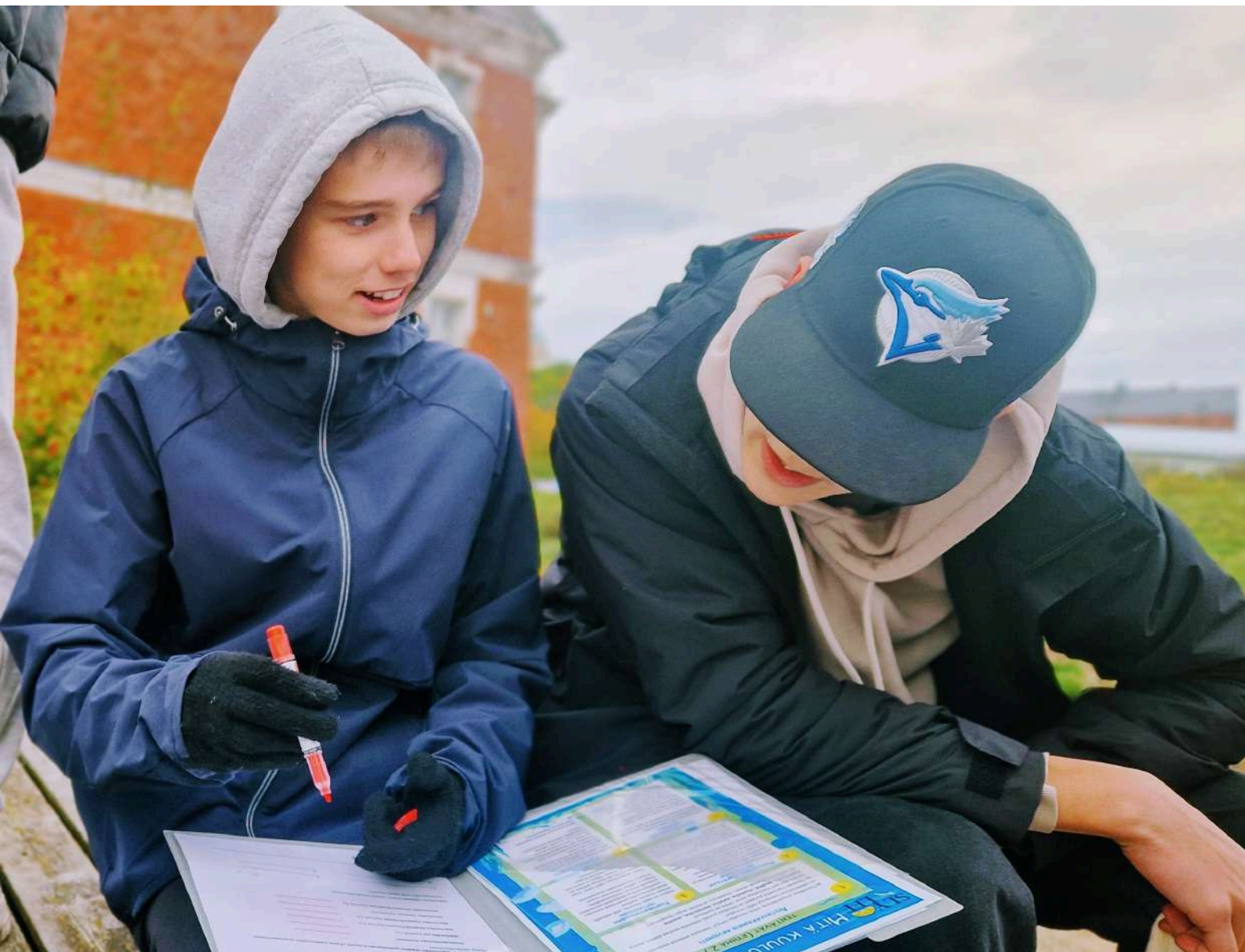
Lasten ja nuorten jatkuvasti lisääntynyt ruutu-aika vähentää liikuntaa ja yhteisöllistä tekemistä sekä heikentää sosiaalisia taitoja ja altistaa nettikiusaamiselle. Some-vertailu lisää erityisesti tyttöjen ahdistuneisuutta ja heikentää itsetuntoa. Tarve digivapaaseen luonnollisessa ympäristössä tapahtuvaan kasvokkaiseen toimintaan on kasvanut.

Leirikoulujen ydin on luontolähtöisyydessä, yhteisöllisyydessä ja kokemuksellisuudessa. Koulun ulkopuolella laadukkaassa leirikoulussa liikutaan luonnollisesti, kohdataan ilman ruutuja ja parannetaan ryhmädynamiikkaa autenttisessa ympäristössä.

Leirikoulu yhdistys tunnistaa leirikoulun järjestämisen haasteet

Yhdistyksessä on tunnistettu mm. Luokanopettajien liiton, Vanhempainliiton ja Suomen Nuorisokeskusyhdistyksen kanssa yhteistyötä tehden sekä 2025 opettajakyselyn tuloksiin perustuen seuraavat merkittävimmät haasteet leirikoulujen järjestämisessä:

- Ohjeistukset ja linjaukset leirikoulujen järjestämiseen vaihtelevat kuntien ja koulujen välillä merkittävästi asettaen oppilaat eriarvoiseen asemaan.
- Leirikeskukseen valinta on hankalaa, sillä laadusta, vastuullisuudesta, turvallisuudesta ja opetussuunnitelmaa tukevasta ohjelmasta on vaikea saada takeita.
- Vanhempia on vaikea saada osallistumaan varainkeruuseen.
- Opettajien ajallisen korvauksen erilaiset käytännöt ja vastuukysymykset: Opettajien korvaus 24/7 työstä rajoittuu päivärahoihin, eikä niitäkään makseta kaikissa kunnissa.
- Nepsy -haasteet ja monikulttuurisuus vaikeuttavat leirikoulun järjestämistä ja toisinaan koko luokka on vaikea saada lähtemään leirikouluun.
- Opettajien puutteelliset ajalliset resurssit leirikoulun järjestämiseen: Leirikoulu näyttyy usein työläänä ja rakenteeltaan epäyhtenäisenä kokonaisuutena.
- Opettajan / opettajien jakamaton vastuu oppilaista koko leirikoulun ajan pelottaa erityisesti nuoria opettajia

1. Palvelemme jäsenkeskuksiamme ja -toimijoitamme

- Tarjoamme jäsenillemme ajankohtaista tutkimustietoa, koulutusta ja tukea
- Järjestämme jäsentapaamisia ja ylläpidämme yhteistä keskustelualustaa vertaistuen, tiedonjakamisen ja toisilta oppimisen mahdollistamiseksi
- Tarjoamme jäsenillemme näkyvyyttä verkkosivuillamme, somekanavissamme, tapahtumissa sekä vuosittain julkaistavassa kaikkiin peruskouluihin jaettavaan lehdessämme

2. Tuemme opettajia ja vanhempia leirikoulun järjestämisessä

- Tarjoamme ajankohtaisia ohjeita ja tukea leirikoulun järjestämiseen
- Kirjoitamme asiantuntija-artikkeleita alan lehtiin ja järjestämme koulutuksia
- Pysymme kartalla opettajien ja vanhempien näkemyksistä tekemällä tiivistä yhteistyötä Suomen Nuorisokeskusyhdistyksen, Suomen vanhempainliiton, ainejärjestöjen ja Suomen luokanopettajien liiton kanssa (leirikoulufoorumi) sekä tekemällä kyselytutkimuksia ja seuraamalla ajankohtaisia tutkimustuloksia ja artikkeleita
- Pyrimme vaikuttamaan opettajien aseman parantamiseksi leirikouluissa (vastuu- ja työaikakysymykset) sekä siihen, että opettajat saavat päivärahan lisäksi leirikoulusta riittävän korvauksen

3. Kehitämme leirikoulukulttuuria vastaamalla tunnistamiimme haasteisiin

- Kokoamme ja jaamme tutkimustietoa ja teemme tutkimuksia resurssien puitteissa
- Valmistelemme leirikoulujen sertifiointia yhdessä yliopistojen ja Suomen Nuorisokeskusyhdistyksen kanssa. Määrittelemme mikä on leirikoulu ja luomme kriteerit sen laadukkaalle, turvalliselle, vastuulliselle ja opetussuunnitelmia tukevalle toteuttamiselle. Leirikoulun pedagoginen arvo on erotettava muista elämyksellisistä vaihtoehdoista, joissa oppimisen tavoitteet eivät ole keskiössä. Järjestämme auditointeja leirikoulukeskusten ja toimijoiden sertifiointia varten.
- Pyrimme vaikuttamaan siihen, että leirikoulut otetaan osaksi jokaisen koulun opetussuunnitelmaa ja edistämme valtakunnallisesti kaikille kunnille ja kouluille yhteistä leirikouluohjeistusta
- edistämme koulun ulkopuolisen oppimisen roolia osana valtakunnallista opetussuunnitelmaa
- Laadimme toiminnallemme yhdenvertaisuus- ja vastuullisuussuunnitelman
- Laadimme toiminnastamme vaikuttavuusselvityksen
- Lisäämme viestintäämme ja pyrimme osallistumaan ja edistämään keskustelua lasten ja nuorten osallisuudesta ja hyvinvoinnista näkyvämmiin eri kanavilla
- Pitkällä tähtäimellä tavoittelemme leirikoulun rahoituksen laajentamista osittain valtion / kuntien vastuulle

Vahvuutemme

Suurimpia vahvuuksiamme ovat pitkä historiamme ja sen tuoma asiantuntemus, kehittämisorientaatiomme sekä vahva yhteiskunnallinen tilaus: suomalainen leirikoulu tarvitsee edelleen kehittäjänsä.

Näemme työmme edelleen vahvasti opetusta ja oppimista sekä kasvatusta tukevana toimintamuotona, mutta yhä enemmän myös nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävänä työnä. Monipuolinen yhteistyömme eri kasvatusalan ja nuorisotyön kentän toimijoiden kanssa tarjoaa meille laaja-alaista näkökulmaa ja suuremmat hartiat vaikuttamiseen.

Kestävä kehitys sen kaikissa ulottuvuuksissaan on toimintamme kulmakivi ja tulee näkymään kaikessa toiminnassamme myös tulevien vuosien strategisissa tavoitteissa.

Vahvuudeksemme katsomme myös oman kannattavan leirikeskuksemme Suomenlinnassa, joka tarjoaa puitteet leirikoulu- ja muun leirimuotoisen toiminnan kehittämiseksi. Oman leirikeskuksemme tuotoilla tuemme myös yhdistyksen toimintaa.

Haasteemme

Suurimmat haasteemme ovat järjestökentälle tyypillisiä: resurssien rajallisuus sekä rahoituksen riittämättömyys ja epävarmuus. Suomen taloudellinen heikko kehitys on kasvattanut epävarmuuden varjoa järjestökentällä, emmekä ole päässeet säännöllisten valtionavustusten piiriin. Näemme yhdistyksemme nuoriso- ja kasvatusalan palvelujärjestöjen väliinputoajana, sillä meidän ei nähdä kuuluva kumpaankaan.

Rahoituksen epävarmuus luo painetta työajan ja osaamisen kohdistamiseen erilaisten avustusten hakemiselle, mikä vie resursseja varsinaisesta toiminnasta. Myös kansalaisten muuttuvat yksilölliset ja yhteisölliset odotukset haastavat järjestöjä kehittämään toimintatapojaan ja osallistumisen muotoja. Meidän on kyettävä luomaan ajantasaisia ja luovia toimintatapoja sekä löytämään niiden toteuttamiseksi rahoitusta työaikaresurssien puitteissa.

Sesonkiluonteinen toiminta omassa leirikeskuksessamme sekä järjestötyön rahoituksen puute on työsuhteiden kannalta haasteellista. Kun jatkuvia työsuhteita ei pystytä tarjoamaan, kuluu resursseja säännöllisesti rekrytointiin ja perehdyttämiseen. Henkilöstömme on kyettävä joustavasti monialaisiin tehtäviin ja arjen kiireen keskellä etsittävä aikaa myös uuden kehittämiseksi. Työaika on suunniteltava ja käytettävä tehokkaasti uuvuttamatta henkilökuntaa.

Yhdistyksen elinvoimaisuuden varmistamiseksi on tärkeää löytää hallitukseen aktiivisia jäseniä ja pian väistyvälle pitkäaikaiselle puheenjohtajalle on löydettävä seuraaja.